

تشیّع در مسیر تاریخ

تحلیل و بررسی علل پیدایش تشیّع و سیر تکوینی آن در اسلام

تألیف: دکتر سید حسین محمد جعفری

ترجمه: دکتر سید محمد تقی آیت اللهی

فهرست

۹	نظر مؤلف کتاب درباره ترجمه کتاب تشیع در مسیر تاریخ
۱۱	درباره نویسنده کتاب
۱۳	علائم اختصاری
۱۵	سخن مترجم
۱۷	پیشگفتار
۱۹	۱. مفاهیم اساسی
۴۵	۲. سقیفه: آغاز دسیسه ها
۸۱	۳. امام علی علیه السلام و شیخین
۱۰۵	۴. نوشکوفایی نهضت تشیع
۱۲۷	۵. کوفه: پایگاه فعالیت شیعیان
۱۵۹	۶. صلح امام حسن علیه السلام
۲۰۹	۷. شهادت امام حسین علیه السلام
۲۶۳	۸. بازتاب واقعه کربلا
۲۷۷	۹. تلاش در راه حقانیت
۳۰۳	۱۰. امام جعفر صادق علیه السلام
۳۳۵	۱۱. آیین امامت
۳۶۵	کتابنامه
۳۷۹	فهرست اعلام

سخن مترجم

بسم الله الرحمن الرحيم
سپاس خدای را که در آغاز پانزدهمین قرن هجرت شکوهمند پیامبر عظیم الشان اسلام،
حضرت رسول اکرم ﷺ، و هم زمان با هزارمین سال تألیف اثر عظیم و جاودانی الهی و انسانی
نهج البلاغه مولای متقیان حضرت امام علی علیه السلام توسط مفخر بزرگ عالم اسلام و تشیع، علامه
شریف رضی الله عنه، توفیق ترجمه این اثر علمی و تحقیقی را که تحلیلی بر علل و موجبات پیدایش
تشیع و سیر تکوینی آن است به این ناچیز عطا کرد.

پیش از مطالعه، نظر خوانندگان عزیز را به نکات زیر جلب می‌کنم:

— سال‌های وقوع حوادث و رویدادهای تاریخی مندرج در این اثر به سال هجری
قمری سمت راست ممیز و سال میلادی منطبق بر آن در سمت چپ درج
شده است. برای نمونه، در صفحه ۱۰۵ عبارت «شروع خلافت عثمان (۶۴۴/۲۴)»
بدین معناست که خلافت عثمان در سال ۲۴ هجری قمری برابر با سال ۶۴۴
میلادی آغاز شده است.

— در مورد اسامی خاص، این نام‌ها را برای حفظ اصالت آن، دقیقاً و به طور کامل
همان‌گونه که در تاریخ ثبت بوده است، بدون هیچ گونه تغییری آورده ایم. برای
یافتن آن‌ها در فهرست اعلام یا کتابنامه، باید الف و لام را از ابتدای آن حذف و
سپس به فهرست اعلام یا کتابنامه مراجعه کرد و مطلب مربوطه را در صفحات
تعیین شده یافت؛ مثلاً «العباس بن عبدالمطلب» را بایستی در حرف ع کتابنامه یا
فهرست اعلام جست‌وجو کرد.

— التزام مترجم به حفظ امانت و عدم دخل و تصرف در مطالب گاهی سلاست و روانی ترجمه را تحت الشعاع قرار داده است؛ نیز، به همین جهت، از هرگونه اظهارنظر— حتی به صورت توضیح و باورقی— خودداری شده است و مؤلف خود پاسخگوی انتقادات محققان صاحب‌دل خواهد بود.

با همه این‌ها، هرگونه انتقاد و نظر اصلاحی خوانندگان را ارج نهاده و خود را به رعایت در چاپ‌های بعدی ملزم می‌دانم.

در خاتمه، از برادر ارجمند جناب آقای سید علیرضا آیت‌اللهی که ویرایش ترجمه کتاب را با دقت و حوصله انجام دادند، و همچنین از خانم پروانه مؤمن‌زاده که تایپ آن را با دقت به انجام رساندند، سپاسگزاری می‌کنم. من الله التوفیق و علیه التکلان.

سید محمدتقی آیت‌اللهی

شیراز، ۱۹ شهریور ۱۳۵۹ ش. / ۳۰ شوال المکرم ۱۴۰۰ ق.